

KIRGIZ TÜRKÇESİNDE "SATIP AL-" YAPISI ÜZERİNE "SATIP AL-" COMPOUND VERB IN KYRGYZ TURKISH

Ali TAN*

Öz

Kırgız Türkçesinde ve Türkiye Türkçesinde tasvir fiilli yapılar zarf-fiil eki almış esas fiille onu değişik yönlerden tamamlayan tasvir fiilinden oluşur (*koşuver-, baka kal-, yapabil-, düşe yaz-; okup cür-, aytp koy-, vb.*). Bu tür birleşik yapılarda anlam, zarf-fiil ekini almış olan esas fiildedir. Yani zarf-fiil ekini almış olan esas fiil, anlamını korur. Bizim çalışmamıza konu olan *satıp al-* tasvir fiilli yapısında ise esas fiille tasvir fiilinin anlamı iç içe geçmiş durumdadır. Hatta asıl anlamın tasvir fiilinin üzerinde olduğu görülmektedir. Böyle bir kullanım tasvir fiilli birleşik fiil kullanımına ters olduğu için dikkat çekicidir.

Anahtar Kelimeler: Tasvir Fiilleri, Birleşik Fiiller, *satıp al-*, Kırgız Türkçesi, Tasvir Fiillerinin İşlevleri

Abstract

Descriptive verbs in Kyrgyz Turkish and Turkey Turkish consist of a main verb with gerund and descriptive verbs complementing it in various ways (*koşuver-, baka kal-, yapabil-, düşe yaz-; okup cür-, aytp koy-, etc.*). Meaning in such kind of compound structures is on the main verb with gerund. In another word, the main verb with gerund keeps the meaning. In our study which focuses on the descriptive verb "*satıp al-*", the meaning of the main verb and descriptive verb is as if they intertwined with each other. Even the main meaning is found to be on the descriptive verb. Such use is considered remarkable due to the fact that it is contrary to the use of the descriptive compound verb.

Keywords: Descriptive Verbs, Compound Verbs, Kyrgyz Turkish, Functions of Descriptive Verbs.

1. Giriş

Tasvir fiilleri, zarf-fiil (-A/-O, -I/-U, ve -p) ekini almış bir esas fiille birleşerek birleşik fiil oluşturmaya yarayan fiillerin (*cat-, cür-, otur-, tur-, ber-, koy- vb.*) genel adıdır. Bu tür birleşik fiillerde asıl anlam, zarf-fiilin bulunduğu esas fiildedir. Yardımcı fiilin görevi ise, aslında bir esas fiil olduğu hâlde bu özelliğini kaybedip, esas fiilin gösterdiği oluş ve kılışın tarzını tasvir etmek suretiyle ona bazı anlam incelikleri katmaktır.

1.1. Terim Olarak Tasvir Fiilleri:

Tasvir fiilleriyle ilgili Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesiyle ilgili dil bilgisi kitapları incelendiğinde araştırmacıların farklı adlandırmalarıyla karşılaşılır. Örneğin: *Etiştik uñguulu tataal etişter* (Kudaybergenov, 1980:325); *Ooşmo tataal etiş* (Abduldayev, 1986:176); *Etiş tügöylü tataal etiş-Çakçıl tügöylü tataal etiş* (Abduvaliyev, 1997:163); *Fiillerle birleşik fiil yapan yardımcı fiiller* (Ergin, 1993: 365); *özel bileşik eylemler* (Gencan, 1979: 310); *asıl fiil + (-A, -I, -U, -p zarf-fiil ekleri) + Yardımcı fiil* (Gülensoy, 2000: 403); *ulaçlı birleşik eylemler* (Hengirmen, 1995: 268; Hengirmen, 1999: 370; Hatiboğlu, 1972: 95; Bozkurt, 1995: 367); Kurallı bileşik eylemler (Sebzecioğlu, 2016: 266); Gabain ise birtakım özelliklerinden dolayı *deskriptif fiiller, modal yardımcı fiiller, tasvirî fiiller* gibi üç ayrı terimi bile kullanabilmekte (Gabain, 1953:16-23). Türkiye Türkçesiyle ilgili dilbilgisi kitaplarında daha çok *tasvir fiili* terimi tercih edilmektedir (Korkmaz, 1992: 146; Banguoğlu, 1995: 488; Ediskun, 1996: 228; Göğüş, 1962: 256; Topaloğlu, 1989: 140; Timurtaş, 1981: 141). Biz de bu çalışmamızda tasvir fiili terimini tercih edeceğiz. Tasvir fiili teriminden de zarf-fiil ekli esas fiilden sonra gelen yardımcı fiil anlaşılmalıdır.

1.2. Birleşik Fiiller:

* Mersin Üniversitesi FEF TDE Bölümü, alitan@mersin.edu.tr

Tasvir fiilli yapılar, en az iki fiilden oluştuğu için birleşik fiiller içerisinde değerlendirilmektedir. Çalışmamız sadece tasvir fiillerini kapsadığı için birleşik fiillerin oluşum şekillerine kısaca değinilecektir.

Kırgız Türkçesinde birleşik fiiller üç şekilde oluşturulmaktadır:

1. *Atooçtuk uñguluu tataal etişter* (Kudaybergenov, 1980:325); *Atooç tügöylüü tataal etişter* (Abduvaliyev, 1997:162-165). Bu yapılarda bir tarafı isim diğer tarafı fiil olan birleşik yapılar ele alınır: *aşık bol-*, *dos bol-*, *kol koy-*, vb. (Kudaybergenov, 1980:325).

2. *Tabış turandı cana elestüü sözdör menen uyuşulgan tataal etişter* = Ses ya da ses taklidi sözlerle benzetme ifade eden birleşik fiiller. Bu birleşik yapılar yansıma sözlerle oluşturulan birleşik yapılardır. Bu yansıma sözler *et-*, *de-*, *koy-*, *tüş-* fiilleriyle kullanılır: (*tars et-*, *kış de-*, *cilt koy-*, *çök түş-*, vb.) (Abduvaliyev,1997:162-165).

3. *Etiştik uñguluu tataal etişter* (Kudaybergenov, 1980:325); *Etiş tügöylü tataal etişter* = çakçıl tügöylü tataal etişter (Abduvaliyev,1997:162-165). (Fiil esaslı birleşik fiiller). Bu gruptaki fiiller, -A/-O; -y, -p şeklindeki zarf-fiillere, zaman ekleri eklenmiş fiillerin birleşmesiyle oluşur ve hareketin gerçekleşme özelliğini (hareketin uzamasını, tekrarını, bitişini, yönünü, tezliğini veya birdenbireliliğini) bildirir (Kudaybergenov,1980: 325).

Bu yapıda fiillerin birinci kısmı her zaman zarf-fiil durumundadır ve asıl hareketi bildirir. İkinci kısmı onun dil bilgisel anlamını tamamlar. Bunlar yardımcı (cardamçı ce kömökçü) fiiller olarak adlandırılır (*bara ber-*, *kele ber-*, *kele cat-*, *ciberip koy-*, *okup çık-*, vb.). Üç ve üçten fazla fiilden oluşan birleşik fiiller de vardır. (*tartıp bara catat*: Çekerek uzaklaşıyor.; *Çakşırip kele catat*: Giderek, gittikçe iyileşiyor. vb.) Bu yapıda da fiilin asıl dil bilgisel anlamları sonraki unsur aracılığıyla gerçekleşir. Kalan iki unsur zarf-fiil şeklinde kullanılıp, birincisi cümlede gerçekleştirilen hareketin kendisini, ikincisi ise bu hareketin devamını ya da uzunluğunu bildirir.

Kudaybergenov fiil esaslı birleşik fiilleri de kendi aralarında a) *Leksikalaşkan Tataal Etişter* (Deyimleşen Birleşik Fiiller) ve b) *Kıymıl-arakettin Ötüş Özgöçlüğün Bildirüüçü Tataal Etişter* (Hareketin Oluş Vasfını Bildiren Birleşik Fiiller) olarak ikiye ayırır. *Leksikalaşkan Tataal Etişter*, zarf-fiil ekini almış bir esas fiille çekimli ikinci bir fiilin anlamlarının birleşip yeni bir anlam oluşturmasıyla oluşur. Kırgız Türkçesinde deyimleşmiş birleşik fiiller o kadar çok değildir. (*tosup çık-*: Karşılaşmak, birinin yoluna çıkmak, rastlamak; *satıp al-*: Bir şeyi kendisi için satın almak, vb.). Diğer fiil grubu ise -A/-O; -y ve -p zarf-fiil eklerinden birini almış esas fiille ondan sonra gelen şahıs ve kip eki almış yardımcı fiilden oluşur. Bu tür fiillerde asıl anlam esas fiildedir. Yardımcı fiil kısmı ise sözlük anlamından uzaklaşıp fiilin anlamını çeşitli yönlerden (*süreklilik*, *tekrar*, *bitiş*, *birliktelik*, vb) tamamlar.

Kudaybergenov birleşik fiil oluşturan yardımcı fiillerin her zaman kendi sözlük anlamlarından uzaklaşmadığını bir kısmının bazen anlamını koruduğunu ancak bu duruma az rastlandığını da söyler. Bunu anlamak için esas fiilin anlamına bakılır. Anlamında kendinden sonra gelen yardımcı fiilin anlamı sezilir: (*İştep tap*: Çalışıp kazan, bul; *İştep çık*: Çalışıp bitir, vb.). Buradaki yardımcı fiiller asıl anlamlarını saklamakla birlikte esas fiile kesinlik, bitmişlik anlamını da verir (Kudaybergenov, 1980: 320-343).

Abduldayev, *Kırgız Tili* adlı eserinde "Etiştin Analitikalık Formaları cana Analitikalık Formantlar" başlığı altında birleşik fiillerle ilgili olarak "Esas fiille yardımcı işlevdeki değişken veya esas yardımcı fiilin ya da her ikisinin de eşit birleşmesinden oluşan ve hareketin gelişme seyrini, her türlü geçiş vasfını, modallığını, kipini bildiren şekilleri birleşik fiil olarak adlandırır. Örneğin '*uktap ketti*, *ayıgıp kaldı*.' gibi birleşik şekiller esas fiil (*uktap*, *ayıgıp*) ile yardımcı işlevdeki değişken fiilin (*ketti*, *kaldı*) birleşmesinden oluşmuştur.

Birleşik fiil yapılarında asıl anlamı esas fiiller ifade eder. Abduldayev bu esas fiillerin kendinden sonraki yardımcı fiillere zarf-fiil (*çakçıldar*), sıfat-fiil (*atooçtuktar*) ve kip ekleriyle (*uñgaylar*) bağlandıklarını, bu ekler olmadan birleşik yapıların oluşturulamayacağını (*ayık kaldı*, *ukta ketti*, *sıyła kör* gibi örnekler hariç) söyler.

Bu ekler, kendilerinden sonraki yardımcı fiille bir bütünlük oluşturur ve birleşik yapının dil bilgisel anlamını ifade eder. Eğer bunlardan sadece biri değiştirilirse dil bilgisel anlam da değişir. Örneğin *işte-y koy*, *işte-p koy*, *işte-y tur*, *işte-p tur*, *işte-p ciber* şeklindeki bir birleşik yapıda bu açıkça görülmektedir. Bunların hepsinin sözlük anlamı *işte-* olsa da, dil bilgisel anlamları farklıdır. Bu sebeple fiiller rastgele değil, anlam farklılıklarına uygun olarak seçilip kullanılır. Abduldayev, birleşik yapıları üçe ayırır:

1. Hareketin gelişme seyrini bildiren şekiller: Başlama (Baştalış), Geçme (Olma) süreci (Ötüsü 'boluu'

protresi), Bitiş-sonlanma (Ayaktalış).

2. Hareketin geçiş vasfını bildiren birleşik şekiller. Bunlar hareketin *başlama, tezlik, yaklaşma, tahmin, kim için yapıldığı* gibi özelliklerini ifade eder.

3. Modallık anlamları bildiren birleşik şekiller: (Abduldayev, 1986:174-178).

1.3. Sat- Fiili ve Tarihsel Gelişimi

Sat- fiili Eski Türkçeden beri kullanıla gelen bir fiildir: *sat-* “satmak” (Tekin, 1989: 244; Hamilton, 1998: 206); *satıg* “satma, satış” (Hamilton, 1998: 206); *satıgsız* “paha biçilemez, satılık olmayan” (Çetin, 2012: 254); *satıgçı* “satıcı, tüccar” (Hamilton, 1998: 206-207; Tekin, 1995: 252); *satıgsa-* “satıp savmak istemek” (Tekin, 1989: 244); *satış-* “satmakta yardım etmek” (Tekin, 1989: 244) gibi.

ET’den beri çok sık kullanılan bu kelime, genellikle *al-* fiiliyle birleşik yapı oluşturur. Kırgız Türkçesindeki kullanımlarında daha çok ‘*satın al-*’ anlamıyla kullanılır. *Satın al-(mak)* birleşik yapısındaki ‘*satın*’ kelimesinin tarihî ve çağdaş lehçelerde tek başına kullanımına rastlanmaz: *satın+lar, satın+ı+m, satın+da, satın+lı(g), satın+sız* gibi kullanımları yoktur (Yıldız, 2013: 119).

Satın kelimesi sadece birleşik yapı oluşturduktan sonra kullanılmakta ve bu birleşik yapıyı daha çok *al-* fiiliyle sağlamaktadır.

1.4. Al- Fiili ve Tarihsel Gelişimi

Al- fiili, esas fiil olarak ilk defa Orhun Yazıtları’nda görülmektedir: ...*sü sülepen tört buluñdaki budunug kop almış...* KT D-2 (Tekin, 1988: 8). Yardımcı fiil olarak ne zamandan beri kullanıldığıyla ilgili elimizde kesin bir bilgi yoktur. Ancak Korkmaz’a göre, elimizdeki kaynaklardan takip edilebildiği kadarıyla 13. yüzyıldan itibaren yardımcı fiil hâline gelmeye başlayıp, Eski Türkçedeki iktidar kipinin teşkilinde kullanılan *u-* “muktedir olmak” yardımcı fiilinin *-bilhassa Orta Asya Edebî Türkçesinde-* fonksiyonunu üstlenmiştir (Korkmaz, 1995: 610).

Clauson’a göre kuzeybatıda ve Çağataycanın ilk devirlerinde izine rastlanabilir. Ancak Harezmi, Kıpçak veya herhangi erken devir Türk lehçelerinin hiçbirinde veya güneybatı Türk lehçelerinde örneğine rastlanmamıştır (Clauson, 1972: 124).

Al- fiili, kök halinde geçişli bir fiildir. Birçok deyim ve birleşik yapıda ikinci unsur olarak kullanılır. İkinci unsur olarak kullanıldığında anlamı birinci unsurun anlamına bağlı olarak değişebilir. *-A/-O* ve *-p* zarf-fiil ekleriyle tasvir fiili olarak kullanıldığında meydana gelen birleşmelerde yan yana gelen iki ünlü tek ünlüde birleşebilir. Bu kaynaşma sonucu *cetalbay<cete albay* (ulaşamaz) örneğindeki gibi bir yapı ortaya çıkar (Tan, 2010: 66).

Kırgız Türkçesinde “*almak; tesellüm etmek; satın almak; (av kuşu hakkında) yakalamak, kapmak; yardımcı fiil rolünde:1) baş fiilin hal zaman gerondifi ile birlikte ‘al’ imkân veya imkânsızlık ifade eder.*” (Yudahin, 1998: 17), anlamlarıyla kullanılır. Görüldüğü üzere tek başına kullanıldığında bile *satın al-(mak)* anlamını taşımaktadır. Bu kullanım Türkiye Türkçesinde de görülmektedir. Örneğin ‘*Ali araba aldı.*’ cümlesinde *al-* fiilinin tek başına ‘*satın al-(mak)*’ anlamını ifade ettiği görülmektedir.

2. Değerlendirme

Kırgız Türkçesindeki *satıp al-* birleşik yapısı Türkiye Türkçesindeki *satın al-* yapısını karşılamaktadır. Zaten Kırgız Türkçesinde de Türkiye Türkçesinde olduğu gibi ‘*satın*’ biçiminde tek başına anlamı olan veya kullanılan bir kelime veya sözlükbirim† yoktur.

Yukarıda da bahsedildiği gibi tasvir fiilli yapılarda esas fiildeki anlam kendisini korur. Tasvir fiili onun anlamını değişik açılardan (yön, hız, süreklilik, kesinlik, ...) tamamlar.

Sat- fiilinin *al-* fiili dışında başka tasvir fiilleriyle kullanımını örneklendirmek, *al-* fiiliyle birlikte kullanımını daha iyi algılamamızı sağlayacaktır.

İuda amı satıp cibergen. “Yahuda onu satıvermiş.” (Aytmatov, 1993: 176)

† *satın* kelimesinin yapısı ve sözlükbirim olup olmadığıyla ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Yıldız 2013.

Eki kün eptep birdeme berip üydö karmap, anan rayongo alparıp **satıp ciberem**. “İki gün öylece evde tutup, sonra şehre götürüp **satıvereceğim**.” (Aytmatov, 1993: 388).

Sen ansız da bulardı **satkanı oturbaysıñbı**. “Sen gördüğüm kadarıyla zaten onları **satmayı düşünmüyor musun? (satmayı düşünüyorsun)**” (Aytmatov, 1993: 418)

Örneklerde de görüldüğü gibi *ciber-*, *otur-* tasvir fiilleriyle kurulmuş bir birleşik yapıda *sat-* fiili kendi anlamını korumuş, sadece satma işinin ne şekilde yapılacağı *ciber-* ve *otur-* fiilleriyle desteklenmiştir.

Satıp al- tasvir fiilli yapısında, tasvir fiili kullanılmayıp sadece esas fiil olan *satıp* kullanılsa veya esas fiil kullanılmayıp sadece *al-* tasvir fiili kullanılsa, anlam her zaman zihnimizde ‘bir şeyi almak, satın almak’ olarak anlaşılır. Aşağıdaki örneklerde bu durum daha iyi gözlenmektedir.

Nan **satıp ceysiñ**. “Ekmek alıp yersin.” (Aytmatov, 1993: 118). Buradaki yapı ‘Nan **satıp alıp ceysiñ**’ veya ‘Nan **alıp ceysiñ**’ biçiminde de olabilirdi. Ne şekilde olursa olsun anlamı yine ‘satın almak’ olacaktır.

Kiyim **satıp alıp** kiyesiñ. “Elbise **alıp/satın alıp** giyersin.” (Aytmatov, 1993: 118).

Arak **satıp içesiñ**. “Rakı **alıp/satın alıp** içersin.” (Aytmatov, 1993: 118).

Baarın **satıp alasıñ**. “Hepsini **satın alırsın**.” (Tan, 1998: 185)

Akçağa **satıp algan** Kudayka cetkirgeningi aytasıñbı? “Parayla mı/**satın alarak** mı Tanrı’ya ulaştırdığını/ulaştıracağını söylüyorsun?” (Aytmatov, 1993: 198).

Akıykattı beş tıynga **satıp almakçısıñbı**? “Hakikati 5 kuruşa mı **satın almak** istiyorsun?” (Aytmatov, 1993: 198).

Ösö bersin, köböyö bersin degeniñ da, tuurabı? Anan da meni **satıp algısı** bar. “Büyüsünler, çoğalsınlar dediğin de doğru değil mi? Üstelik beni de **satın almak istiyor**.” (Aytmatov, 1993: 418).

Çarbaktığı işterin bütököndön kiyin Boston Kenceşke Cañı oyuncuk **satıp ala baruunu oy kıldı**. “Bahçedeki işlerini bitirdikten sonra Boston, Gence’ye yeni bir oyuncak **satın almayı** düşündü.” (Aytmatov, 1993: 498).

Raymagdın atı “Madaniyat”, Bostonoşonun canına barıp, attan tüşüp, içine kirdi da, oyuncuk baka **satıp aldı**. “Büyük mağazanın adı “Medeniyet” idi. Boston atından inip, onun içine girdi ve oradan oyuncuk bir kurbağa **satın aldı**.” (Aytmatov, 1993: 500).

Bala menen sodalaşıp on dildege bir eşekke **satıp alat**. Çocukla pazarlık yaparak onu on altın ve bir eşeğe **satın alır** (Karadavut, 2006: 180).

Körsö alardın biri alma, biri kilem, biri küzğü **satıp algan** eken. Görseniz, bunların biri elma, biri kilim, biri de ayna **satın almış** (Karadavut, 2006: 322).

3. SONUÇ

Bu çalışmada aslında esas fiil olduğu halde birleşik yapıda tasvir fiili olarak da görev yapan *al-* fiiliyle *sat-* fiilinin birleşik yapı oluşturduktan sonra (*satıp al-*) nasıl bir anlam oluşturduğu üzerinde durulmuştur. *satıp al-* tasvir fiilli birleşik fiil yapısında asıl anlam, diğer tasvir fiillerinde olduğu gibi zarf-fiil ekini almış esas fiilde (*sat-ı-p*) değil, -esas fiille iç içe geçmiş gibi görünse de- daha çok tasvir fiilinin (*al-*) üzerindedir. Bu şekilde kalıplaşmış olarak kullanılan *satıp al-* birleşik fiili, kullanım ve anlam kuruluşu bakımından diğer tasvir fiilli yapılardan ayrılmaktadır.

KAYNAKÇA

- ABDULDAYEV, E – S. Davletov vd. (1986). *Kırgız Tili*, Frunze: Mektep Basması.
ABDUVALİEV, İ. T. Sadıkov (1997). *Azırkı Kırgız Tili - Morfolojiya*, Bişkek: Aybek Firması,
AHMATOVA, A. (1975). *Kırgızskiy Yazık* (Uçebnik dlya Russkih Grup Vuzov Kirgizskoy SSR), Frunze: Kirgizizdat.
AYTMATOV, Cengiz (1993). *Kader Ağı (Kıyamet)*, (Çev. Nedamettin Boncukçu), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
BANGUOĞLU, Tahsin (1990). *Türkçenin Grameri*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayını.
BOZKURT, Fuat (1995), *Türkiye Türkçesi*, İstanbul: Cem Yayını.
CLAUSON, Sir Gerard (1972). *An Etymological Dictionary of Pre Thirteenth Century Turkish*, Oxford: The Clarendon Press.
ÇETİN, Engin (2012). *Altın Yaruk Yedinci Kitap*, Adana: Karahan Kitabevi.
EDİSKUN, Haydar (1996), *Türk Dilbilgisi - Sesbilgisi, Biçimbilgisi, Cümlebilgisi-*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
ERGİN, Muharrem (1993). *Türk Dil Bilgisi*, 21. Baskı, İ.Ü., İstanbul: Edebiyat Fakültesi Yayınları.
GABAIN, A. Von (1953). “Türkçede Fiil Birleşmeleri”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, ss.16-28, 1988.
GENCAN, Tahir Nejat (1979). *Dilbilgisi*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
GÖĞÜŞ, Beşir (1962). “Türkçe’de Bileşik Kelime Oluşumu ve Bileşik Kelimelerin Nasıl Yazılması Gerekliği”, *Türk Dili Araştırmaları*

Yıllığı-Belleten, ss. 245-264, 1988.

GÜLENSOY, Tuncer (2000). *Türkçe El Kitabı*, Ankara: Akçağ Yayınları.

HAMİLTON, James Russel (1998). *İyi ve Kötü Prens Öyküsü*, (Çev. Vedat Köken), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

HATİBOĞLU, Vecihe (1972). *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları,

HENGİRMEN, Mehmet (1995). *Türkçe Dilbilgisi*, Ankara: Engin Yayınevi.

HENGİRMEN, Mehmet (1999). *Dilbilim ve Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Engin Yayınları.

KARADAVUT, Zekeriya (2006). *Kırgız Masalları*, Konya: Kömen Yayınları.

KORKMAZ, Zeynep (1992). *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KORKMAZ, Zeynep (1995). "Türkiye Türkçesinde 'iktidar' ve 'imkân' gösteren Yardımcı Fiiller ve Gelişmeleri", *Türk Dili Üzerine Araştırmalar*, Cilt:1, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KUDAYBERGENOV, S. - S. Tursunov, - C. Sıdıkov (1980). *Kırgız Adabiy Tilinin Grammatikası, I. Bölüm: Fonetika Cana Morfologiya*, İlim Basması, Frunze.

SAGINBAYEVA, Burul vd (2015). *Kırgızca-Türkçö/ Türkçö-Kırgızca Sözdük* (Kırgızca Türkçe - Türkçe Kırgızca Sözlük). Manas Üniversitesi Yayınları, Bişkek.

SEBZECİOĞLU, Turgay (2016). *Dilbilim Kavramlarıyla Türkçe Dilbilgisi*, İstanbul: Kesit Yayınları.

TAN, Ali (1998). *Moldo Kılıç'ın Kazaldar'ı* (Ses Bilgisi ve Şekil Bilgisi İncelemesi-Metin ve Çeviri), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TAN, Ali (2010). *Kırgız Türkçesinde Tasvir Fiilleri*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TEKİN, Talat (1989). *XI. Yüzyıl Türk Şiiri*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

TEKİN, Talat (2000). *Orhon Türkçesi Grameri*, Ankara: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi.

TİMURTAŞ, Faruk Kadri (1981). *Eski Türkiye Türkçesi*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

TOPALOĞLU, Ahmet (1989). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Ötüken Yayınları.

YILDIZ, Hüseyin (2013). satın (almak) Kelimesi Üzerine, *Dil Araştırmaları*, Sayı:13, Güz, ss. 109-130.

YUDAHİN, K.K. (1998). *Kırgızca - Türkçe Sözlük, I-II Cilt*, (çev. Abdullah Taymas), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

YUDAHİN, K.K. (1985). *Kırgızko-Ruskiy Slovar; Kırgızca-Oruçça Sözdük, I-II Cilt*, Frunze.

YULDAŞEV, A. A. (1965). *Analitiçeskiye Formu Glagola v Tyurkskih Yazıkah*, Moskva.